

Haas, konijn en kleine marterachtige voortaan beschermd bij ruimtelijke activiteiten in de provincie Utrecht

Datum: 12 juni 2024: in [Natuur](#), [Vergunningverlening](#)

Sommige ruimtelijke activiteiten kunnen schadelijk zijn voor beschermde diersoorten. Denk aan het rooien van bomen, baggeren, slopen of bouwen. Er moeten dan maatregelen genomen worden om schade te voorkomen of te beperken en er kan een vergunning nodig zijn. Vanaf 1 september 2024 geldt dit in de provincie Utrecht ook voor hazen, konijnen en kleine marterachtigen.

Een initiatiefnemer is al verplicht te kijken naar negatieve effecten voor beschermde diersoorten, zoals vleermuizen, maar vanaf dan ook voor hazen, konijnen en de kleine marterachtigen, bunzing, hermelijn en wezel. Tot nu toe staan zij nog op de provinciale 'Lijst vrijgestelde soorten' wat betekent dat bij ruimtelijke activiteiten in leefgebieden van deze soorten geen vergunningen nodig zijn.

Hier komt vanaf 1 september 2024 in de provincie verandering in. De 'staat van instandhouding' van hazen, konijnen en

kleine marterachtigen is ongunstig. Dat wil zeggen dat het niet goed gaat met deze diersoorten. Het opnemen van deze soorten op de vrijstellingslijst is daardoor niet langer mogelijk. Provinciale Staten hebben op 7 februari 2024 besloten deze soorten van de vrijstellingslijst af te halen. Enkele andere provincies hebben deze beslissing ook al genomen.

Onderzoek is verplicht

De provincie heeft besloten dat activiteiten in leefgebieden van de haas, het konijn en kleine marterachtigen vanaf 1 september 2024 niet langer zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen zoals genoemd in de Omgevingswet. Concreet betekent dit dat wie bijvoorbeeld wil bouwen in een omgeving waar hazen, konijnen of kleine marters kunnen voorkomen, eerst moet onderzoeken of de diersoorten hier aanwezig zijn, en of de werkzaamheden invloed hebben op deze dieren. Zijn er negatieve effecten op de soorten te verwachten, dan moet een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd worden. De provincie toetst deze vergunningaanvragen.

Informatie over maatregelen

De provincie Utrecht heeft voor hazen en konijnen een speciaal toetsingskader opgesteld. Daarin staat hoe u kunt onderzoeken of in een gebied hazen en konijnen aanwezig zijn en welke maatregelen u kunt nemen om schade te voorkomen of te beperken. Voor de kleine marterachtigen staat deze informatie in een landelijk kennisdocument dat door BIJ12 is opgesteld.

Bekijk het

- [toetsingskader konijn \(pdf 2,39\)](#),
- [toetsingskader haas \(pdf 6,84 mb\)](#)
- [kennisdocument kleine marterachtige \(pdf 7,17 mb\)](#).

bron: [Provincie Utrecht](#), 12/06/2024

Beter weidevogels tellen in Stichting Weidevogels Hof van Twente

Dronepiloot Roger Borre legt uit hoe het zoeken naar weidevogels en reekalfjes werkt.

De stichting Weidevogels Hof van Twente gaat nog beter de aantallen nesten en vliegvlugge kuikens in akkers en weilanden tellen dan nu al gebeurt. Op de vergadering bij melkgeitenbedrijf Veelers in Hengevelde zijn hierover zaterdag 8 juni 2024 voorstellen gedaan aan de vrijwillige veldwerkers en dronepiloten.

De komst van de drone en mogelijke compensatieregelingen voor agrariërs, dwingen het bestuur de puntjes op de i te zetten. Met exacter cijfermateriaal kan het bestuur beter beleid uitstippelen. “We weten daardoor straks beter wat werkt en wat minder goed werkt”, aldus Tjeerd Ploeg van Weidevogels Hof van Twente.

Beschermen

De kersverse voorzitter Tjeerd Ploeg, die de overleden Herman Kraak sinds kort op volgt, liet zich onlangs uitgebreid voorlichten in Zeist bij Vogelbescherming Nederland en bij de Sovon Vogelonderzoek, om de beste telmethode op tafel te krijgen.

Schouw

Agrariërs krijgen vanaf komend jaar een ‘eigen’ veldwerker met wie ze goede afspraken maken om het land te mogen betreden, aldus het voorstel van het bestuur. Wekelijks of om de 14 dagen volgt een schouw: De veldwerker telt hoeveel legsels op het land liggen en hoeveel kuikens er eventueel al rond lopen. Drie coördinatoren verzamelen de gegevens in de gemeente Hof van Twente voor de boerenlandvogelmonitor van Landschap Overijssel. De gemeente en andere overheden kunnen op die gegevens terug vallen bij het regelen van schadevergoedingen aan agrariërs, bijvoorbeeld als de boer later is gaan maaien of stukken gras, bedoeld als voer voor zijn koeien, toch heeft laten staan voor broedende weidevogels.

Gered

Voorzitter Tjeerd Ploeg wil vooral daar weidevogels intensief gaan monitoren, waar ze nog redelijk veel voorkomen. Dronepiloten kunnen het zoekwerk van de veldwerker enorm verlichten. Met de faunadrone van de firma Borre in Bentelo zijn dit jaar voor het eerst nesten in kaart gebracht en beschermd en zijn reekalfjes gered van de maaimachine in Hof van Twente. De samenwerking tussen dronepiloten en veldwerkers verliep uitstekend, aldus het bestuur.

Plasdras

De stichting zoekt samen met de Agrarische Natuurvereniging Hooltwark een plek in Hof van Twente voor de aanleg van een plasdras voor de bedreigde weidevogels. De aantallen grutto's, tureluurs en wulpen zijn zover achteruit gehold dat er nog maar zo'n 20 paartjes grutto's broeden in de hele gemeente Hof van Twente. Deze soort en ook de tureluur en de wulp dreigen de komende jaren uit te sterven als er niets gebeurt.

Observeren

Het belang van betrouwbare data is essentieel, zei Peter van den Akker van Sovon Vogelonderzoek als genodigde voor de vergadering. Veel vrijwilligers gebruiken al de zogeheten Boerenlandvogel Monitor. Deze app, afgekort BLVM, is in gebruik bij veel vogelwerkgroepen. Dit betekent voor de veldwerker onder meer om de 14 dagen 'een rondje' lopen om te observeren in de natuur. De stichting zit ten slotte nog verlegen om nieuwe vrijwilligers met hart voor de weidevogels.

AVP-uitbraak in varkensmesterij Vorpommern- Duitsland

6 juni 2024 (DJV/LJVMV) Berlijn/Parchim

Het virus werd gedetecteerd bij een bedrijf in het district Vorpommern-Greifswald. DJV en LJV vragen jagers om bioveiligheid serieus te nemen. Minister van Landbouw Backhaus spreekt van een puntinvoer, wilde zwijnen worden niet getroffen.

In het district Vorpommern-Greifswald is Afrikaanse varkenspest (AVP) uitgebroken: het is niet bekend hoeveel van

de ongeveer 3.500 dieren in een mesterij in de buurt van Pasewalk getroffen zijn. Minister van Landbouw Till Backhaus spreekt van een puntinvoer, vergelijkbaar met die uit 2021 in de mesterij bij Lalendorf. De Duitse Jachtvereniging (DJV) en de Staatsjachtvereniging Mecklenburg-Voor-Pommeren (LJV) doen een beroep op jagers in het hele land om zich strikt aan de bioveiligheidsmaatregelen te houden. Dit geldt vooral voor jagers die tevens varkenshouders zijn.

DJV en LJV vragen de lokale jagers zich strikt te blijven houden aan de algemene orde van het district Vorpommern-Greifswald. Dit omvat onder meer een grotere jacht op wilde zwijnen en een consistente bemonstering van gejaagde dieren.

Zelfs vóór de huidige uitbraak van AVP wees de officiële dierenarts uit het district Vorpommern-Greifswald op de nauwe en uitgebreide AVP-monitoring in het getroffen gebied en prees hij het voorbeeldige werk van de jagers. Vanaf september 2023 tot het huidige incident werd de deelstaat Mecklenburg-Voor-Pommeren als AVP-vrij beschouwd. Er zijn momenteel geen tekenen van een epidemie onder de wilde zwijnenpopulaties.

Meer informatie over ASP is beschikbaar op internet:
www.jagdverband.de/asp

Nieuwsbrief PC Jacht & Fauna | juni 2024

[Praktijk-Centrum-Jacht-Fauna-juni-2024Downloaden](#)

Tegemoetkomingen in faunaschade gestegen naar € 55 miljoen

Provincies keerden in 2023 voor ruim € 55 miljoen uit aan tegemoetkomingen in faunaschade. Dat is 23% meer dan in 2022, toen bijna € 45 miljoen aan tegemoetkomingen werd uitbetaald. Het aantal aanvragen voor tegemoetkomingen steeg van bijna 7700 naar circa 8500.

BIJ12 publiceert rapport over vermindering verkeersslachtoffers onder reeën

[Bron; Bij12 – Gepubliceerd op: 30 mei 2024](#)

Wageningen University & Research (WENR) deed in opdracht van BIJ12 onderzoek naar het verminderen van verkeersslachtoffers onder reeën. Daarbij werden twee maatregelen getoetst in de praktijk: maatwerkbeheer en een virtueel hekwerk. In dit onderzoek is van beide maatregelen de effectiviteit niet aangetoond. Toch biedt het rapport waardevolle inzichten in onze omgang met wilde dieren.

[Download hier het rapport 'Effectiviteit van maatwerkbeheer en een virtueel hekwerk op verkeersslachtoffers onder reeën' \(PDF\).](#)

Onderzoek naar maatregelen

De populatie reeën in Nederland neemt al jaren toe. In 1900 waren er nog ongeveer 5.000 reeën, in 2023 naar schatting 135.000. De groei van het aantal reeën en de toename van verkeer leidden tot meer verkeersslachtoffers onder reeën: naar schatting 10.000 per jaar.

De afgelopen decennia zijn er diverse maatregelen genomen om aanrijdingen met reeën te verminderen. De effecten van de meeste maatregelen zijn niet of onvoldoende onderzocht. Daarom liet BIJ12 twee methodes in de praktijk onderzoeken: maatwerkbeheer en een virtueel hekwerk. Beide methodes zijn van tevoren [verkend op haalbaarheid](#) en daarbij als kansrijk beoordeeld.

Bij maatwerkbeheer wordt de reeënpopulatie verkleind door afschot in smalle stroken langs de weg. Een virtueel hekwerk bestaat uit sensoren in wegbermen, die geactiveerd worden door de koplampen van naderende voertuigen. Vervolgens wordt een licht- en geluidsignaal afgegeven richting de berm en het achterland, dat dieren moet afschrikken om de weg over te steken.

Conclusie van het onderzoek

De conclusie van WENR is dat voor zowel maatwerkbeheer als een virtueel hekwerk geen significante daling van het aantal aanrijdingen met reeën is aangetoond. Beide methodes zorgen niet voor een afname van het aantal reeën rond de weg en in de berm, of het aantal keer dat reeën de weg oversteken.

Het onderzoek heeft niet het verwachte resultaat opgeleverd. Toch levert dit onderzoek een waardevolle bijdrage aan de kennis die we hebben over onze omgang met wilde dieren, in dit geval het ree. Daarnaast kunnen met de uitkomsten van dit onderzoek beter onderbouwde beslissingen worden genomen over de inzet van maatregelen.

Landelijke aanpak wolven vraagstuk vereist en dus stemt ook Nederland voor afzwakken beschermde status wolf

Nederland zal bij een stemming in de Europese Raad het voorstel van de Europese Commissie om de beschermde status van de wolf af te zwakken steunen.

Mei de maand van tekenbeetziekten

Een klein beestje, een groot gevaar. De nieuwe campagne van Stichting Tekenbeetziekten moet Nederland zich er bewust van laten worden hoe gevaarlijk de teek is.

Bezwaarschriftenactie

ganzenvergunning in Friesland wegens belemmerende voorwaarden.

Op 5 april 2024 kwam de provincie met een nieuwe vergunning, dit keer onder de omgevingswet, die bestrijden van schade en populatie beheer van grauwe ganzen mogelijk moest maken. Deze vergunning bevatte opeens allerlei beperkingen.

Zie: <https://fbefryslan.nl/maatregelen-grauwe-gans/>

Over deze nieuwe vergunning, en de opeens daarin opgevoerde zonerings en voorwaarden is geen voorafgaand overleg met de FBE geweest zoals te doen gebruikelijk is.

Meteen nadat deze vergunning door de WBE's aan wachtende uitvoerders was doorgestuurd ontstond er onrust wegens in de vergunning gehanteerde criteria voor toestemming door aanpalende natuurgebiedsbeheerders en weidevogelbeheerders, en een zonerings van 300 meter naast deze gebieden, waarbinnen, los van het oordeel of aanwezigheid van deze categorie aangrenzende eigenaren, geen grauwe ganzen zouden mogen worden geschoten.

Er ontstond ophef over deze provinciale regelgeving, die zelfs het al dan niet aanlijnen van de hond van uitvoerders die geschoten ganzen apporteren, wilde regelen. Nadat bleek dat er geen aanpassing van deze vergunning en voorwaarden meer mogelijk was, hebben Jagersverenigingen in Fryslân hun leden daaropvolgend geadviseerd, wegens onzekerheden van gevolgen voor jachtakte houders bij onbewuste overtreding van deze nimmer gebruikelijke regels en voorwaarden, om geen gebruik te maken van deze vergunningen om hun jachtakte niet in gevaar te brengen.

De gezamenlijke agrarische partijen worden door deze gang van zaken rechtstreeks in hun belang getroffen en zijn als probleem eigenaar in onderling overleg gegaan. Zij hebben eerst getracht, via de FBE, de Provincie tot intrekken van deze vergunning te brengen en gemotiveerd op voorheen bestaand- en vergund gebruik om een nieuwe vergunning verzocht, gelijk luidend aan de bestaande ontheffing welke voorheen voor zomerganzen bestrijding van grauwe ganzen werd uitgereikt onder de Wet natuur Bescherming 2017.

Toen duidelijk werd dat de Provincie niet voornemens was aan deze redelijke wens tegemoet te komen en ook bleek, dat hier sprake is van een structurele poging jacht en beheer ondergeschikt te maken aan maatwerkregels conform de zorgplichtwet, alsof het hier een vergunningplichtig **nieuw project of activiteit betrof, terwijl dat gezien de historie perse niet het geval is,** werd besloten een oproep te doen aan eigenaren en jagers om via een standaard bezwaarschrift te voorkomen dat deze vergunning met gepubliceerde voorwaarden en regelgeving van dat soort, leidt tot verdere belemmeringen van jacht en beheer, waar dat voorheen, bij eerdere ontheffingen en vrijstellingen, niet het geval was.

Bij het schrijven van dit bericht is inmiddels de termijn voor indiening van een bezwaar tegen de gepubliceerde vergunning met deze voorwaarden gesloten op 17 mei jongstleden.

De agrarische partijen stellen vast dat tussen de 100 en 200 bezwaren zijn ingediend waarbij een belangrijk deel ook is ingediend door jagers. De jagers die bij hun jachtverpachter schade bestrijding plegen zijn uiteraard wel degelijk belanghebbenden bij minder gereguleerd en beperkte bejaging van schade soorten als de grauwe gans.

Zij hebben ingezien, dat wanneer door dergelijke beperkingen hun verhuurder van de jachtrechten wordt getroffen door bovenmatige schade en zij worden beperkt in hun mogelijkheden via het beheer om schade te voorkomen en te bestrijden, wat

uiteindelijk negatief kan uitwerken op hun relatie met de verhuurder van de jachtrechten, waar zij naast hun diensten voor beheer en schade bestrijding ook via de jachthuur hun jachtakte aan ontlennen.

Bij dezen willen alle Friese grondgebruikers hun jagers, die op deze manier solidair zijn geweest met hun boer in deze juridische aanpak van deze onredelijk belemmerende vergunningverlening van harte bedanken, voor hun gegeven steun en gewicht aan dit beroepsschrift.

Hoe nu verder?

In ieder geval rekenen wij erop dat de commissie beroep en bezwaarschriften van de Provincie Fryslan op zo snel mogelijke termijn een hoorzitting houdt, waar alle indieners van een beroepsschrift en mogelijk enige juristen van verzekerde agrariërs en ook jagers gezamenlijk aan deel kunnen nemen.

Door de aantallen bezwaarmakers en het juridisch gewicht wat moet worden toegekend aan een dergelijke massale reactie via beroepsschriften zal hier sprake zijn van een krachtig signaal dat verdere beperkingen op jacht en beheer, die voorkomen uit overdreven beschermingsprincipes niet langer meer gedragen worden door de hierdoor getroffen belanghebbenden.

Het zal politiek een duidelijk signaal geven, dat het nu tijd is voor nieuw beleid, willen we de reeds haast oncontroleerbare schade toenames via populatie beheer en ruimere wettelijke kaders onder controle brengen.

Maar het aller belangrijkste is dat een duidelijke advisering verwacht mag worden die aangeeft welke status jacht en beheer en schadebestrijding in de vorm, die sedert de vogelrichtlijn en habitatrictlijn peildata bekend en vergund is geweest, heeft verkregen als zijnde **“vergunning vrij”** bestaand gebruik.

Dat houdt in, dat daar op dus geen aanvullende regels en voorwaarden gesteld kunnen worden onder de Omgevingswet,

redenerend alsof het hier een nieuwe activiteit of project zou betreffen.

Mocht de commissie niet tot dit advies willen of kunnen komen dan staat, door dit bezwaar, voor eigenaren en indieners van dit beroep, de mogelijkheid open via een beroepsschrift bij de rechtbank alsnog de gewenste duidelijkheid te verschaffen, zodat verdere aantastingen van het eigendomsrecht en de vergunning vrijheid van jacht en beheersactiviteiten via ecologisch gemotiveerde partijen op eigendomsrecht tot schade bestrijding en beheer tot het verleden gaan behoren.

Provincie Groningen staat boeren toe om dit jaar en ook volgend jaar roeken te mogen schieten om maïs te kunnen beschermen.

De provincie Groningen heeft besloten boeren toestemming te geven om roeken af te schieten om hun maïsgewassen te beschermen